

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής με θέμα: «Πρόταση κανονισμού (ΕΕ) αριθ. ... του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τον καθορισμό ειδικών μέτρων για τη γεωργία στα μικρά νησιά του Αιγαίου»

COM(2010) 767 τελικό — 2010/0370 (COD)

(2011/C 132/15)

Μόνος εισηγητής: **ο κ. Χρήστος ΠΟΛΥΖΩΓΟΠΟΥΛΟΣ**

Στις 18 και 20 Ιανουαρίου 2011, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αντίστοιχα, σύμφωνα με το άρθρο 43 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αποφάσισαν να ζητήσουν τη γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής, με θέμα:

Πρόταση κανονισμού (ΕΕ) αριθ. ... του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τον καθορισμό ειδικών μέτρων για τη γεωργία στα μικρά νησιά του Αιγαίου

COM(2010) 767 τελικό — 2010/0370 (COD).

Το ειδικευμένο τμήμα «γεωργία, ανάπτυξη της υπαίθρου και περιβάλλον» στο οποίο ανατέθηκε η προετοιμασία των σχετικών εργασιών, επεξεργάστηκε τη γνωμοδότησή του στις 28 Φεβρουαρίου 2011.

Κατά την 470ή σύνοδο ολομέλειάς της, της 15ης και 16ης Μαρτίου 2011 (συνεδρίαση της 15ης Μαρτίου), η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή υιοθέτησε με 174 ψήφους υπέρ, 6 ψήφους κατά και 17 αποχές την ακόλουθη γνωμοδότηση:

Συμπεράσματα και συστάσεις

1. Συμπεράσματα

Ο παρών Κανονισμός επικροτείται από την ΕΟΚΕ ως σχέδιο πρότασης αναδιατύπωσης του προηγούμενου Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1405/2006 διότι:

1.1 Αποτελέσει, ο προηγούμενος Κανονισμός, αντικείμενο πολλών τροποποιήσεων λόγω, αφενός μεν της εξέλιξης της Κοινοτικής Νομοθεσίας, αφετέρου δε λόγω της εναρμόνισης με την Συνθήκη της Λισσαβόνας, γι' αυτό και απαιτείται η αναμόρφωση της δομής του νομοθετικού κειμένου, αναδεικνύοντας καλύτερα στο νέο κείμενο του κανονισμού τον κεντρικό ρόλο του προγράμματος στήριξης και δίνοντας έμφαση:

α) στο ειδικό καθεστώς εφοδιασμού και

β) στα ειδικά μέτρα για την τοπική παραγωγή.

1.2 Το νέο κείμενο του Κανονισμού αναφέρει ρητά τα ουσιώδη στοιχεία ενός ειδικού καθεστώτος για γεωργικά προϊόντα τοπικής σημασίας των μικρών νησιών του Αιγαίου αντιμετωπίζοντας αποτελεσματικά τις δυσχέρειες, οι οποίες προκαλούνται από την απομόνωση, τον απόκεντρο και νησιωτικό χαρακτήρα, καθώς και τη μικρή έκταση, την ορεινή μορφολογία του εδάφους το κλίμα και την οικονομική εξάρτηση από έναν μικρό αριθμό προϊόντων.

1.3 Δίνεται έμφαση στο άρθρο 2 του νέου Κανονισμού στα μέτρα τα οποία συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων για την εξασφάλιση του εφοδιασμού των μικρών νησιών με προϊόντα τα οποία είναι βασικά για την ανθρώπινη κατανάλωση, για μεταποίηση ή ως γεωργικές εισροές, με περιορισμό των επιπλέον δαπανών λόγω του απόκεντρου και νησιωτικού χαρακτήρα και της μικρής έκτασης

τους και στην διατήρηση και ανάπτυξη της γεωργικής δραστηριότητας των μικρών νησιών, συμπεριλαμβανομένης της παραγωγής, της μεταποίησης και της εμπορίας των τοπικών προϊόντων.

1.4 Αποσκοπεί στην διασφάλιση ενιαίας εφαρμογής του καθεστώτος για τα μικρά νησιά του Αιγαίου από την Ελλάδα σε σχέση με άλλα παρόμοια καθεστώτα, με σκοπό την αποφυγή στρεβλώσεων του ανταγωνισμού ή διακρίσεων μεταξύ των επιχειρήσεων.

1.5 Εξασφαλίζεται η χρηστή δημοσιονομική διαχείριση καθώς η Ελλάδα οφείλει να αναφέρει στο πρόγραμμά της κατάλογο ενισχύσεων που συνιστούν άμεσες ενισχύσεις σε προϊόντα που παράγονται τοπικά με ειδική αναφορά στον τρόπο καθορισμού του ποσού αυτών.

1.6 Ορίζεται ανώτατο όριο αυξημένο κατά 20 % για την χρηματοδότηση του ειδικού καθεστώτος εφοδιασμού.

1.7 Στην Επιτροπή δίνονται εκτελεστικές αρμοδιότητες όσον αφορά τις ενιαίες προϋποθέσεις για την εφαρμογή του καθεστώτος των πιστοποιητικών και τις δεσμεύσεις που αναλαμβάνουν οι επιχειρήσεις σχετικά με το καθεστώς εφοδιασμού καθώς και ένα γενικό πλαίσιο για τους ελέγχους που οφείλει να εφαρμόζει η Ελλάδα.

1.8 Η Επιτροπή (άρθρο 11 παρ. 2) μπορεί πλέον να θεσπίζει με κατ' εξουσιοδότηση πράξη τις προϋποθέσεις για την εγγραφή των επιχειρήσεων στο Μητρώο των επιχειρήσεων, να επιβάλλει την σύσταση εγγύησης για την έκδοση των Πιστοποιητικών, αλλά και να θεσπίζει μέτρα σχετικά με την θέσπιση της διαδικασίας έγκρισης των τροποποιήσεων του προγράμματος.

Αιτιολογία

2. Εισαγωγή

2.1 Οι στόχοι των μέτρων και οι αρχές προγραμματισμού, συμβατότητας και συνοχής με τις λοιπές πολιτικές της Ένωσης σύμφωνα και με τον Κανονισμό (ΕΚ) 1782/2003 θέσπισαν κοινούς κανόνες για τα καθεστώτα άμεσης στήριξης, στα πλαίσια της κοινής γεωργικής πολιτικής.

2.2 Σύμφωνα λοιπόν και με το άρθρο 291 παράγραφος 2 της Συνθήκης προκειμένου να διασφαλιστεί η ενιαία εφαρμογή του καθεστώτος για τα μικρά νησιά του Αιγαίου από την Ελλάδα σε σχέση με άλλα παρόμοια καθεστώτα, και με σκοπό την αποφυγή στρεβλώσεων του ανταγωνισμού ή διακρίσεων μεταξύ των επιχειρήσεων, η Επιτροπή με εκτελεστικές αρμοδιότητες εκδίδει τις κανονιστικές αναγκαίες διατάξεις.

2.3 Διασφαλίζει τις ενιαίες προϋποθέσεις για την εφαρμογή του καθεστώτος των πιστοποιητικών και τις δεσμεύσεις που αναλαμβάνουν οι επιχειρήσεις σχετικά με το ειδικό καθεστώς εφοδιασμού (άρθρο 11 παράγραφος 3).

2.4 Κανονίζει τις ενιαίες προϋποθέσεις εφαρμογής του προγράμματος (άρθρα 6 παράγραφος 2, 15 παράγραφος 3 και 18 παράγραφος 3), καθώς και ένα γενικό πλαίσιο για τους ελέγχους που οφείλει να εφαρμόζει η Ελλάδα (άρθρα 7, 12 παράγραφος 2 και 14 παράγραφος 1).

2.5 Η ΕΟΚΕ θεωρεί ότι τόσο για τον εμπλουτισμό του περιεχομένου του υπό έκδοση κανονισμού, όσο και για τη διαμόρφωση μιας ολοκληρωμένης πολιτικής στον διάσπαρτο από μικρά νησιά χώρο του Αιγαίου, θα πρέπει να αξιοποιηθούν οι σκέψεις-θέσεις-προτάσεις που αναφέρονται στα κεφάλαια 4, 5, 6 και 7 της παρούσας Εισήγησης.

3. Σύνοψη του προτεινόμενου Κανονισμού

3.1 Με τον νέο Κανονισμό καταργείται και αντικαθίσταται με νέο κείμενο ο προηγούμενος Κανονισμός με αριθμό 1405/2006 (ΕΚ) λόγω πολλών τροποποιήσεων και σε εναρμόνιση με την Συνθήκη της Λισσαβόνας.

3.2 Κατ' εφαρμογή και σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας διευκρινίζεται το περιεχόμενο του προγράμματος στήριξης για τα μικρά νησιά του Αιγαίου (άρθρο 5, κεφ. 2), το οποίο καταρτίζεται από την Ελλάδα και υποβάλλεται προς έγκριση στην Επιτροπή. Κατά το ίδιο πνεύμα, ευέλκτα η Ελλάδα μέσω των αρχών που έχει ορίσει η ίδια, μπορεί να τροποποιεί το πρόγραμμα (άρθρα 3 και 6, κεφ. 2) ανάλογα με τις ανάγκες προσαρμογής.

3.3 Καθιερώνεται ειδικό καθεστώς εφοδιασμού για τα γεωργικά προϊόντα της Ένωσης, τα οποία είναι βασικά στα μικρά νησιά του Αιγαίου για την κατανάλωση από τον άνθρωπο, την παρασκευή άλλων προϊόντων ή ως γεωργικές εισροές (άρθρο 3). Καθιερώνεται να καταρτίζει η Ελλάδα ισοζύγιο εφοδιασμού για την κάλυψη των αναγκών εφοδιασμού των νησιών.

3.4 Χορηγείται ενίσχυση για κάθε γεωργικό προϊόν των μικρών νησιών με κριτήριο το κόστος εμπορίας από τους λιμένες της ηπειρωτικής Ελλάδας που πραγματοποιούν τον εφοδιασμό και τις τυχόν επιπλέον δαπάνες λόγω του νησιωτικού χαρακτήρα και της μικρής έκτασής τους.

3.5 Λόγω της ιδιαίτερης γεωγραφικής κατάστασης, των επιπλέον δαπανών μεταφοράς των προϊόντων, των πρόσθετων επιβαρύνσεων λόγω απομόνωσης δημιουργούνται μειονεκτήματα, τα οποία προκειμένου να αντισταθμιστούν χρειάζεται μείωση των τιμών των εν λόγω προϊόντων και κατά συνέπεια απαιτείται ειδικό καθεστώς εφοδιασμού. Τα προϊόντα τα οποία θα υπάγονται στο ειδικό καθεστώς εφοδιασμού θα είναι προϊόντα υψηλής ποιότητας σύμφωνα με τα συναλλακτικά ήθη προς αποφυγή κάθε κερδοσκοπίας.

3.6 Για την διατήρηση της ανταγωνιστικότητας των προϊόντων της Ένωσης θα πρέπει να χορηγηθούν ενισχύσεις για τον εφοδιασμό των μικρών νησιών του Αιγαίου με προϊόντα της Ένωσης, λαμβανομένων υπόψη και των επιπλέον δαπανών μεταφοράς.

3.7 Σε περίπτωση οικονομικού πλεονεκτήματος από το ειδικό καθεστώς εφοδιασμού απαγορεύεται η αποστολή ή εξαγωγή των προϊόντων. Παρόλα αυτά, είναι δυνατόν να γίνεται το εμπόριο και σε εξωτερικές αγορές, με την προϋπόθεση επιστροφής του οικονομικού πλεονεκτήματος. Παράλληλα, τα προϊόντα υπόκεινται και σε διοικητικούς ελέγχους (άρθρο 14).

3.8 Τίθεται ως προϋπόθεση για την χορήγηση της ενίσχυσης η προσκόμιση πιστοποιητικού από τις επιχειρήσεις ότι είναι εγγεγραμμένες στα σχετικά μητρώα.

3.9 Προωθείται το εμπόριο μεταποιημένων προϊόντων μεταξύ των μικρών νησιών του Αιγαίου καθώς και η εξαγωγή αυτών προς την υπόλοιπη Ευρωπαϊκή Ένωση και στις τρίτες χώρες.

3.10 Ενθαρρύνεται η στήριξη της τοπικής παραγωγής μέσω του προγράμματος στήριξης που για πρώτη φορά θεσμοθετείται με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1405/2006. Ο κανονισμός αυτός ευνοούσε την παραγωγή, την εμπορία ή τη μεταποίηση πληθώρας προϊόντων διότι αποδείχθηκε ότι τα μέτρα που προέβλεπε υπήρξαν αποτελεσματικά για την γεωργική δραστηριότητα.

3.11 Θεσπίζονται μέτρα για την χρηματοδότηση μελετών, έργων επίδειξης, κατάρτισης και τεχνικής βοήθειας (άρθρο 15).

3.12 Ενθαρρύνεται η γεωργική παραγωγή και εμπορία προϊόντων ποιότητας.

3.13 Προσδιορίζονται οι αρμοδιότητες της Επιτροπής στην έκδοση κατ' εξουσιοδότηση πράξεων τις οποίες οφείλει να κοινοποιεί στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο.

4. Συστάσεις

Η ΕΟΚΕ θεωρεί ότι πρέπει να τονισθούν με ιδιαίτερη έμφαση και να υιοθετηθούν τα ακόλουθα μέτρα:

4.1 Πρέπει να συνδεθούν τα αγροτικά προϊόντα με την δημιουργία κατάλληλου πλαισίου ανάπτυξης του νησιωτικού τουρισμού και ειδικότερα να αποτελέσουν πόλο έλξης σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο για το καταναλωτικό κοινό που εκτιμά την ιδιαίτερη διατροφική αξία της μεσογειακής διαίτας και των τοπικών βιολογικών προϊόντων.

4.2 Παρομοίως να γίνουν οι αναγκαίες ενέργειες ώστε: Λαμβάνοντας υπόψη την αυξανόμενη ζήτηση των παραδοσιακών αγροτικών προϊόντων και σε άλλους τομείς της οικονομικής δραστηριότητας λόγω και των θεραπευτικών ιδιοτήτων τους (Μαστίχα Χίου, ελαιόλαδο, μέλι, διάφορα βότανα, κ.λπ.) και συγκεκριμένα στην φαρμακοβιομηχανία, στην κοσμετολογία, στην ομοιοπαθητική ιατρική, να αξιοποιηθούν πιο αποτελεσματικά τα προϊόντα αυτά.

4.3 Να γίνεται ενημέρωση του τοπικού-νησιωτικού πληθυσμού για την διατροφική και οικονομική αξία των παραγόμενων προϊόντων. Η ΕΟΚΕ προτείνει να ιδρυθεί, σε μια νήσο με στρατηγική θέση, διαπεριφερειακή σχολή που να στηρίζεται σε παρεμφερή ιδέα με το «Erasmus για τους φοιτητές και εργαζόμενους στον τομέα του αγροτουρισμού, ή της καλλιέργειας αγροτικών προϊόντων».

4.4 Πρόβλεψη μέτρων για την δημιουργία εκπαιδευτικών προγραμμάτων με σκοπό τη συμμετοχή εθνικών και διεθνών πανεπιστημίων σε εκπαιδευτικά προγράμματα για την εκπόνηση μελετών, την διεξαγωγή επιστημονικών ερευνών σχετικά με την ανάδειξη της οικονομικής αξίας και εκμετάλλευσης των νησιωτικών προϊόντων.

4.5 Να γίνει προσέγγιση, με ιδιαίτερη ευαισθησία, του ευπαθούς πληθυσμού των νησιών, ιδίως των δυσπρόσιτων περιοχών, με κριτήριο τη διατήρηση του πληθυσμού στα νησιά και την παροχή κινήτρων κυρίως οικονομικών και διη στους νέους, με τη θέσπιση προγραμμάτων επιδοτήσεων για την ανάπτυξη εμπορικής δραστηριότητας σε αποκεντρωμένες περιοχές χωρίς επιστροφή του πλεονάσματος, δίνοντας έμφαση στην ανάδειξη των δυνατοτήτων οικονομικής εκμετάλλευσης των νησιών με κριτήριο την μοναδικότητα και ιδιαιτερότητα αυτών, σύμφωνα με την γεωγραφική- γεωλογική φυσιογνωμία τους.

4.6 Να δοθεί έμφαση στην αύξηση της ποιότητας με την παράλληλη μείωση του παραγωγικού κόστους των αγροτικών προϊόντων.

4.7 Επιβάλλεται η θέσπιση επιμέρους κριτηρίων που θα λαμβάνουν υπόψη την ιδιαιτερότητα της μορφολογίας του εδάφους και την γεωλογική του σύνθεση.

5. Γενικές παρατηρήσεις

Η ΕΟΚΕ, αναγνωρίζοντας τους ειδικούς παράγοντες που καθορίζουν την ανάπτυξη της γεωργίας στα νησιά του Αιγαίου, θεωρεί ότι ο υπό έκδοση κανονισμός θα είναι ωφέλιμο να λάβει υπ' όψη και τα εξής:

5.1 Επειδή οι βασικοί πόροι όπως το νερό, η ενέργεια, οι πρώτες ύλες είναι περιορισμένοι θα πρέπει να γίνεται ορθολογική η διαχείριση των πόρων των νησιών του Αιγαίου. Ειδικά κατά τους θερινούς μήνες, ενόψει και της αυξημένης ροής τουριστών-παραθεριστών στις νησιωτικές περιοχές, δημιουργούνται προβλήματα στη διάθεση των αποθεμάτων νερού, ενέργειας κ.λπ. Γι' αυτό πρέπει να ληφθούν υπόψη τα παραπάνω προβλήματα προκειμένου να αντιμετωπισθούν εξασφαλίζοντας καλύτερη διαχείριση των πόρων και ισορροπία στο φυσικό περιβάλλον. Προς αυτήν την κατεύθυνση ο κανονισμός θα μπορούσε να προβλέψει υποστηρικτικές πολιτικές για αντιμετώπιση των μεγάλων αυτών ειδικών προβλημάτων.

5.2 **Οι αλλαγές χρήσης της γης στα νησιά:** Η γεωργική γη στα νησιά μειώνεται σταθερά με τη μετατροπή της σε γη άλλης χρήσης λόγω ανοικοδόμησης, όπως και τη μετατροπή της λόγω εγκατάλειψης σε χέρσα, άγονη και έρημη γη (θεωρείται πλέον ως μόνιμη «αγρανάπαυση»). Για τον λόγο αυτό θα πρέπει να γίνει καλύτερη αξιοποίησή της με τα προγράμματα στήριξης στην παραγωγή αγροτικών προϊόντων. Ο κανονισμός μπορεί να βάλει το υποστηρικτικό πλαίσιο.

5.3 Η μείωση και εγκατάλειψη γεωργικών εκμεταλλεύσεων, η συσσώρευση νεκρής βιομάζας (νεκρά κλαδιά και χόρτα) σε εγκαταλειμμένα στην τύχη τους δάση και ελαιώνες, ευνοεί αντίστοιχα και την εκδήλωση δασικών πυρκαγιών, οι οποίες εμποδίζουν για μεγάλο χρονικό διάστημα την εκμετάλλευση της γης.

5.4 Επιπλέον, είναι αναγκαίο να αποκατασταθεί ισορροπία ανάμεσα στη γη που δίδεται για τουριστική ανάπτυξη και την αγροτική γη. Οι δύο τομείς πρέπει να αλληλοσυμπληρώνονται

5.5 Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στον πρωτογενή τομέα ο οποίος εμφανίζει πολύ μεγάλες απώλειες θέσεων απασχόλησης την ίδια περίοδο που η απασχόληση στον τριτογενή τομέα αυξάνεται.

6. Ειδικές παρατηρήσεις

6.1 Να συμπεριληφθούν στον κανονισμό η Κρήτη και η Εύβοια.

6.2 Να πραγματώνονται πρωτοβουλίες ετήσιας διάρκειας με σκοπό την βελτίωση της παραγωγής, εμπορίας και προώθησης αγροτικών προϊόντων. Με τις δράσεις αυτές στοχεύονται ειδικά η αύξηση της παραγωγής αλλά ταυτόχρονα και η βελτίωση της ποιότητας.

6.3 Να προβλεφθεί στρεμματική ενίσχυση με αγροτική αποκατάσταση-διανομή για την διατήρηση των παραδοσιακών ελαιώνων και σπυρώνων εσπεριδοειδών των μικρών νησιών του Αιγαίου Πελάγους.

6.4 Να ληφθεί μέριμνα για επιπλέον οικονομική ενίσχυση για προϊόντα όπως: πατάτα προς κατανάλωση και προς σπορά, αγκινάρα Τήνου, δαμάσκηνο Σκοπέλου, τοματάκι Σαντορίνης, εσπεριδοειδή, βρώσιμο λαθούρι (φάβα) το είδος *Lathyrus* sp. και φασόλι, κριθή Λήμνου, γραμμή παραγωγής παραδοσιακών τυριών [π.χ. Γραβιέρα **Νάξου**, το τυρί Καλαθάκι Λήμνου (ΠΟΠ), λικέρ λεμόνι, Ρακόμελο **Αμοργού**, Αμυγδαλωτά **Σίφνου**, **Λέσβου** και οι σαρδέλες Καλλονής].

Το μέλι και το λάδι είναι ένα από τα προϊόντα αιχμής που αφορούν την ταυτότητα και την ποιότητα της αγροτικής παραγωγής των μικρών νησιών.

6.5 Να δοθεί έμφαση στην παραδοσιακή καλλιέργεια των μαστιχόδενδρων της Χίου, καθώς και της καλλιέργειας αμπέλων που προορίζονται για την παραγωγή οίνων με προστατευμένη γεωγραφική ένδειξη σε ζώνες παραδοσιακής καλλιέργειας των μικρών νησιών του Αιγαίου Πελάγους.

6.5.1 Να υπάρξει οικονομική ενίσχυση για τις μισθωμένες εκτάσεις.

6.5.2 Είναι αναγκαία περαιτέρω ενίσχυση για την προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων και των ονομασιών προέλευσης των γεωργικών προϊόντων και των τροφίμων.

6.5.3 Να προβλεφθεί οικονομική ενίσχυση όσον αφορά τα μέσα για την βελτίωση των συνθηκών οινοποίησης, αποθεματοποίησης, τυποποίησης και διανομής των παραγόμενων οίνων και ελαιολάδου.

Προϋποθέσεις:

6.5.4 Η καλλιέργεια εκμετάλλευση και παραγωγή ανά στρέμμα δεν πρέπει να υπερβαίνει το ανώτατο όριο απόδοσης που έχει καθοριστεί.

6.5.5 Να εφαρμόζονται οι καλλιεργητικές τεχνικές, όπως προβλέπονται από την Εθνική Νομοθεσία.

6.5.6 Η παραγωγή να φέρει ονομασία προέλευσης ελεγχόμενης ή ανωτέρας ποιότητας.

6.5.7 Να τηρούνται οι προϋποθέσεις σύμφωνα με την εθνική και κοινοτική νομοθεσία.

7. Προτάσεις

7.1 Η ΕΟΚΕ πιστεύει ότι ο κανονισμός πρέπει να διευκολύνει ώστε να υπάρχει διασύνδεση με άλλους κλάδους της τοπικής οικονομίας (τουρισμός/βιοτεχνία/εμπόριο), δίνοντας έμφαση και στην αλλαγή προσανατολισμού του τουριστικού προϊόντος.

7.2 Η ΕΟΚΕ θεωρεί ότι πρέπει να δοθεί έμφαση στην γνωριμία με τις καλλιεργητικές μεθόδους και τις διαδικασίες συλλογής του καρπού, την ανακάλυψη τόπων γεωλογικού ενδιαφέροντος, τη γνωριμία με τα ζωικά είδη των αγροοικουσστημάτων, την μεσογειακή διατροφή, την υγιεινή διατροφή και τα βιολογικά προϊόντα.

7.3 Η ΕΟΚΕ εκτιμά ότι η απόλαυση της εμπειρίας που προσφέρει η οικειότητα και γαλήνη των ελαιώνων ή των πορτοκαλοχώρων, η επαφή με το χρώμα, η ηρεμία και απαλλαγή από τους θορύβους, η περιήγηση μέσα στο γηγενές αγροτικό τοπίο και η συνδυασμένη εκμετάλλευση των ως άνω, ανταποκρίνεται σε ένα πλέγμα ειδικών και εναλλακτικών μορφών τουρισμού (πολιτισμικός και οικολογικός, αγροτουρισμός, τουρισμός υγείας, περιηγητικός, γαστρονομικός κλπ).

Με αυτόν τον τρόπο δημιουργείται διαφορετικό τουριστικό προϊόν το οποίο έχει άμεση σχέση με τα αγροτικά προϊόντα τα οποία συνδέονται άμεσα και συσχετίζονται με τον ποιοτικό τουρισμό, με την γαστρονομία- μεσογειακή διατροφή – βιολογικά προϊόντα, με τον αγροτουρισμό με αυτό τον τρόπο δίνεται η δυνατότητα να ξεφύγουμε από τον μαζικό – παραδοσιακό τουρισμό για ήλιο-θάλασσα. **Ο κανονισμός θα συμβάλει στην υποστήριξη των επιλογών.**

7.4 Η ΕΟΚΕ θεωρεί ότι μια αρμόδια υπηρεσία/διεύθυνση για προγράμματα συνεχούς κατάρτισης με θέματα ενίσχυσης της υγιεινής μεσογειακής διατροφής/γαστρονομίας θα μπορούσε να δράσει σε ένα από τα νησιά του ΑΙΓΑΙΟΥ μέσα στα πλαίσια των πολιτικών της ΕΕ, π.χ. με τα βιολογικά προϊόντα, προϊόντα παραφαρμακευτικά και κοσμετολογίας με γνώμονα την προώθηση προϊόντων μεσογειακής κουλτούρας.

7.5 Η ΕΟΚΕ προτείνει ως πιλοτική πολιτική θα μπορούσε να επιλεγεί, ως μοντέλο τεχνολογίας, η Συνεταιριστική Εταιρεία Ένωσης Μαστιχοπαραγωγών Χίου, με κύριο σκοπό την ανάπτυξη δικτύου καταστημάτων (Mastihashop), στην Ελλάδα και σ' όλη την Ευρώπη, με σκοπό την ανάδειξη προβολή και προώθηση της Μαστίχας, των διαφορετικών της χρήσεων και ιδιοτήτων μέσα από προϊόντα Μαστίχας που παράγονται στη Χίο, την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση.

7.6 Η ΕΟΚΕ όπως και στις ECO/213 (10.7.2008) και ECO/262 (15.7.2010) αποφάσεις της ολομέλειάς της έχει προτείνει κατά προτεραιότητα την προώθηση του Αγροτουρισμού σε συνδυασμό με την υποστήριξη της απασχόλησης.

7.6.1 Γι' αυτό θεωρεί ότι ο κανονισμός πρέπει να δίνει: ενθάρρυνση της μερικής απασχόλησης των νησιωτών στο γεωργικό τομέα μέσω της έμπρακτης υποστήριξής της με δικαιώματα αγροτουριστικής επένδυσης και εισοδήματος. Η κατοχύρωση της διπλής ιδιότητας της γης ως γεωργικής (ή αγροδοασικής) και ως αγροτουριστικής είναι ζήτημα-κλειδί για την αμοιβαία υποστήριξη των δύο δραστηριοτήτων. Όμως το δικαίωμα αυτό δεν θα πρέπει να προσαρτηθεί στο αγροτεμάχιο, αλλά στην αγροτική εκμετάλλευση.

7.6.2 Ευνοϊκές ρυθμίσεις σε θέματα αγροτουρισμού, δηλαδή για το δικαίωμα ανέγερσης και λειτουργίας μικρής κλίμακας αγροτουριστικής μονάδας εντός της αγροτικής εκμετάλλευσης, δικαίωμα το οποίο θα χορηγείται και θα ανανεώνεται υπό τον όρο της διατήρησης και συνέχισης της παραγωγής (ελιάς, αμπελοκαλλιέργειες, πορτοκαλιών, μανταρινιών, μαστίχας, μέλι, σύκα κλπ).

7.6.3 Στις μειονεκτικές νησιωτικές περιοχές που ερημώνονται πληθυσμιακά και η γεωργική γη εγκαταλείπεται, η ανάπτυξη της γεωργίας με μερική απασχόληση αποτελεί την προσηφορότερη και σταθερότερη λύση για τη διατήρηση του πληθυσμού και την προστασία του περιβάλλοντος των νησιών.

Προς αυτή την κατεύθυνση ο κανονισμός μπορεί να συμβάλει ως καταλύτης για την διατήρηση της ζωής, του φυσικού και περιβαλλοντολογικού πλούτου σε όφελος όλων των πολιτών που θα επισκέπτονται αυτές τις νησιωτικές περιοχές και φυσικά των κατοίκων τους.

7.7 Τέλος, η ΕΟΚΕ θεωρεί ότι: Οι βασικοί κλάδοι ανάπτυξης των νησιών είναι κυρίως ο αγροτικός και ο τουριστικός τομέας. Επίσης στα νησιά υπάρχουν και άλλοι συντελεστές παραγωγής, όπως της

κτηνοτροφίας, της αλιείας, της ναυτιλίας και του πολιτισμού. Οι κλάδοι αυτοί μπορούν να αξιοποιηθούν ταυτόχρονα για την προβολή και προώθηση στην αγορά αγροτικών τοπικών προϊόντων. Για την υλοποίηση αυτών, συνιστάται η στήριξη προσαδειών έρευνας, καθώς και η δημιουργία γεωργικών σχολών, με μια στρατηγική ανάπτυξη που στηρίζεται στη γνώση, την έρευνα και την καινοτομία, στη δημιουργία νέων δυναμικών ανταγωνιστικών πλεονεκτημάτων, με την αξιοποίηση του εκπαιδευτικού και ερευνητικού δυναμικού των νήσων του Αιγαίου. Έτσι χαράσσεται ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο στρατηγικής για όλους τους τομείς της οικονομίας, δημιουργώντας ένα νέο σύγχρονο νησιωτικό αναπτυξιακό μοντέλο στη γεωργία, αλλά και γενικότερα για τα μικρά νησιά του Αιγαίου πέραν του γνωστού μοντέλου νήσος-κράτος, όπως η Μάλτα και η Κύπρος ή όπως τα νησιά που αποτελούν ισχυρές περιφέρειες π.χ. Σαρδηνία, Κορσική.

Βρυξέλλες, 15 Μαρτίου 2011.

Ο Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής
Staffan NILSSON
